

SCHEPDAAL... ZIJN VERLEDEN

De naam Schepdaal komt voor het eerst in de 13de eeuw in bewaarde documenten voor. De plaats waar nu het centrum van Schepdaal is gelegen, werd vroeger Kelegem genoemd en de driehoekige vorm van de marktplaats (dries) wijst wellicht op een Frankische nederzetting.

De streek behoorde tot het diëtse domein van de abdij van Nijvel, gesticht in de zevende eeuw door Sint Gertrudis, een dochter van Pepijn van Landen. Dit domein werd «prebende van Brabant» genoemd omdat de opbrengst ervan aan de «mensa conventualis» van de abdij toekwam.

Het domein werd bestuurd vanuit Sint-Kwintens-Lennik, dat onder invloed van deze abdij reeds in de negende eeuw gekerstend was.

De plaats waar iedereen een tiende van zijn opbrengst van dat jaar moest samenbrengen ten voordele van de abdij was gelegen te Goudveerdegem, aan de hoek tussen de Schapenstraat en de Galgestraat. Deze plaats was de «Tiendeschure».

Sint-Kwintens-Lennik krijgt in de tiende eeuw marktrecht. De inkomsten van de markt zijn eveneens voor de abdij bestemd; maar ten gevolge hiervan wordt een schepenbank opgericht.

In de twaalfde eeuw wordt Lennik en uiteraard dus ook Schepdaal ingelijfd bij het land van Gaasbeek.

Er wordt ook een Siegfried van Sirebeke vernoemd in 1172, ook een Willem en een Hendrik van Sirebeke.

Vermoedelijk ook in deze eeuw bracht een plaatselijk ridder, een leenman van de Heer van Wezemaal, die in deze streek ten nadele van de abdij een belangrijk domein had verworven, een reliek mee van de Kruisvaart en richtte een kapel op toegewijd aan het Heilig Kruis.

In 1260 is er sprake van Scepdale, waar de kapel opgericht werd. De jaarlijkse kermissen in het centrum, de zondag op of onmiddellijk na 3 mei (Kruisvinding) en de zondag op of onmiddellijk na 14 september (Kruisverheffing) hebben hiermee duidelijk verband.

De heren van Wezemaal bezaten eveneens veel landerijen te Zierebeek. Toen ze hun goederen verkochten aan Everaert 't Serclaes (1381) bleven ze de naam dragen «Wesemaels laethof». In het begin van de 14de eeuw werd in Goudveerdegem een kapel opgericht ter ere van de H. Maria-Magdalena.

Een van de twee kapelanijen van Pede wordt op 3 juli 1380 gesticht ter ere van Sint Gertrudis door Willem van Moorsel, kasteelheer te Pede en leenheer van de abdij van Nijvel. Deze Willem verkoopt in 1392 zijn watermolen aan Sweder van Abcoude, heer van Gaasbeek, die een Everaert 't Serclaes liet vermoorden

op de «Qwaede weg» en van wie een groot gedeelte van de streek zou afstammen.

In 1456 zegent de hulpbisschop van Kamerrijk een nieuwe kapelanij in te Pede en in 1497 worden de heren van Gaasbeek eigenaar van Zierebeek.

De Lennikken, samen met hun gehucht Schepdaal, vallen in 1690 ten deel aan baron de Man d'Attenrode wiens afstammelingen deze gemeente blijven besturen tot na de Franse Omwenteling. In de achttiende eeuw vernietigen de Sansculotten o.a. de kerk van Pede en de kapel van Goudveerdegem.

Ondertussen bleef Schepdaal zich inspannen om als autonome entiteit erkend te worden. Na veel briefwisseling met de kerkelijke overheid werd Schepdaal in 1803 een zelfstandige parochie om in 1807 onder Napoleon terug afhankelijk te worden van Sint-Martens-Lennik.

De inwoners van Schepdaal wendden vergeefs pogingen aan om de heroprichting der parochie te bekomen, het gemeentebestuur van Sint-Martens-Lennik wou te Schepdaal een onderpastoor als vroeger.

Op administratief gebied had Schepdaal meer succes en werd in 1826 tot gemeente opgericht. Het zou nog tot in 1842 duren alvorens de kapel wederom als kerk werd erkend.

Waarschijnlijk gesteund door het door Schepdaal bereikte resultaat, trachtte Pede op zijn beurt een zelfstandige gemeente te worden. De volksvertegenwoordigers gingen hiermee in 1893 akkoord, maar de Senaat stelde de stemming uit. 29 jaar later in 1922 werd het voorstel definitief door de Staat verworpen. Wel werd St-Gertrudis-Pede in 1890 een parochie.

De administratieve onafhankelijkheid van Schepdaal was van relatief korte duur. Het kon zijn 150 jaar bestaan niet vieren. Bij wet van 30.12.75 werd Schepdaal samengevoegd met andere omliggende gemeenten tot Groot-Dilbeek.

de hoeve bij de watermolen te Pede